

ERIK HEYMAN

MANTIS

ENGLISH TRANSLATION

2024

MANTIS

Beelden van Michel Janssens

i.

Een man dacht een vrouw
bij elkaar en verleende
bestaan aan geweten en
tijd. Hij wuifde de dood uit

haar oog en verdunde haar
mond. Ooit onder de aarde
verliest zij de sporen. Hij
toonde geen woord meer

maar richtte haar op uit de
grond. Hij weet nu: ze kijkt op
hem neer als een zoon die
zij niet meer kan horen.

MANTIS

Statues by Michel Janssens

i.

A man put together a woman
in his mind and granted
her conscience and
time. He waved death

out of her eyes and thinned out
her mouth. Once beneath the earth
she'll lose the traces. He
showed not a word more

but raised her up out of the
ground. He now knows: she looks
down at him like a son that
she no longer can hear.

ii.

Wat drijft zo een vrouw
uit een vurige huid van
bevroren rood koper, nog
morsig van zuur - wie stelt

alle vezels nu bloot aan de
wetten van weerstand en zout:
zij neigt niet naar warmte, zij
geeft zo geen teken, houdt

ongewild vast aan wat klinkers
verbindt in dit welvend metaal. Want
onder die mantel zal alles verbleken, blijft
iedere rilling onvindbaar en kil als de taal.

ii.

What drives such a woman
out of a fiery skin of
frozen red copper, still
grimy with acid – who now

exposes all fibres to the
laws of resistance and salt:
she does not incline towards heat, she
gives no such sign, holds

involuntarily onto what connects
rivets in this curving metal. For under
that cloak everything will tarnish, every tremor
become as untraceable and chill as language.

iii.

Houdt hij haar amper in
het oog of legt hij haar
een aanklacht voor: hij wijst
het oordeel af dat over

hem zal worden uitgesproken.
Onder zijn handpalm breekt
alleen haar afdruk door -
hij legt zijn naam niet op

de slijtlaag van haar
woorden. Hij is totaal
aan haar gewijd - zal nu
wel niemand anders toebehoren.

iii.

Does he scarcely keep an
an eye on her or make
any complaint: he
rejects the verdict that is

going to be passed on him.
Beneath his palm only
her imprint breaks through -
he does not impose his name

on the wear layer of her
words. He is totally
devoted to her - may well
not belong now to anyone else.

iv.

Misschien zal er een rilling
langs de lasnaad lopen als zij
bedenkt dat niemand aan haar
wuiwend lichaam weerstand

biedt. Wie wenkt zij dat haar
arm zo buigzaam blijft wanneer
zij roerloos waaiend het geluid
van druipsteen feilloos om

haar handen giet. Hoe moet
zij schuilen in het gloeien
van haar huid - wie slaat
voor haar de vlammen uit.

iv.

Perhaps a tremor will run
along the weld seam when she
considers than no one offers
any resistance to her swaying

body. Who does she beckon to that
her arm remains so pliable when
she swaying motionlessly pours
the sound of dripstone faultlessly

round her hands. How must
she take cover in the glowing
of her skin – who puts out
the flames for her.

v.

Ze had een haven kunnen
zijn, een kleine zachte beet
van breekbaar water in een
landschap dat aan spoelen

had gedacht. Maar er was veel
meer zee dan wat een zwerfkei
kan vermoeden, en aan de
golfslag die zijn streling

spreidt over de snijrand valt met
geen woord meer de verdrinking
te verwijten. Zij laat haar taal
alleen in oude stenen bijten.

v.

She could have been a
harbour, a gentle little bite
of fragile water in a
landscape that had thought

of rinsing. But there was much
more sea than an erratic boulder
can imagine and of the
swell that spreads its

caresses over the cutting edge
nothing can blame the drowning
any longer. She only allows her
language to bite into old stones.

vi.

Misschien heeft zij een naam
gehad die hij niet meer wou
leren kennen: hij heeft er
jaren op gehamerd en legt

vermoeid zijn wapens
voor - zo stelt hij weer
een schuilplaats bloot
aan wie een web wil

weven van verfijnde
prikeldraad. Hij scheurt
zich uit haar spinrag los
en geeft de gifbeet door.

vi.

Perhaps she has had a name
that he no longer wished
to get to know: for years he has
hammered away at it; now he lays

aside his weapons
exhausted - thus betraying
once more a hideout
to whoever wants to weave

a web of refined
barbed wire. He tears
himself free of her cobweb
and passes on the poisoned bite.

vii.

Zij schuimt sindsdien
de takken af en zoekt
naar bladgroen in de oksels
bij de doornen. Dat houdt haar

honger stil en kleurt het
speeksel wit. Zij hoort hem
toe, zij proefde van wat bloed
kan zijn maar hem niet

langer dan een handkus kon
bekoren. Zij houdt in ieder
licht haar armen stil, blijft
langzaam ademen, en bidt.

vii.

Since then she scours
off the dry branches and searches
for leaf green in the armpits
by the thorns. That puts a stop

to her hunger and colours her
saliva white. She belongs to
him, she tasted a little of what
may be blood but which

could not beguile him beyond
a hand kiss. In every light she
keeps her arms still, goes on
breathing slowly, and prays.

viii.

En dus sluit hij zich in
haar op en neemt haar
woorden door: zij zal
verloren gaan als was

zij enkel angel, niet de
bij die dankbaar stuifmeel
zoekt en zoetstof in de kelk
wil gieten. Hij is

de prooi die zij het leven liet
en geeft zijn weerstand op:
hij is een kind, een vel
papier, een zijderups, een pop.

viii.

And so he confines himself
in her and goes through
her words: she will
get lost as if she were

only a sting, not the
bee that gratefully seeks
pollen and wants to pour
sweetener in the chalice. He is

the prey she allowed to live
and gives up his resistance:
he is a child, a sheet of
paper, a silkworm, a pupa.

ix.

Hij heeft het goed: zij
neemt haar geuren aan
in kruiken van gewelfd
metaal, hij geeft alleen

de nectar op. En uit
zijn pantser breekt
een ijsbloem door, hij
richt zich dankbaar op

de grens van haar verlangen,
zij weekt alvast de slagpin
los. En dooft een vuur in
hem dat niemand nog ontsteekt.

ix.

He is doing well: she
adopts her scents
in jars of curved
metal, he only gives up

the nectar. And from
his armour a flower of
ice breaks through, he
focuses gratefully on

the border of her longing,
she already eases off the
fuse pin. And extinguishes a fire in
him that no one can rekindle.

x.

Hij raakt haar niet aan
iemand kwijt: zij haalt alleen
de schouders op en deelt
haar hoogmoed in. Zij maakt

de halsband los en deelt de
sleutels uit. Toch weigert hij
niet meer om haar nog
langer uit elkaar te nemen:

zij maakt toch al zijn wonden
bloot en koelt zijn koorts. Zij
weet dat hij haar steekspel is,
haar zonde, of haar dood.

x.

He does not lose her to
anyone: she just shrugs
her shoulders and divides
her arrogance. She loosens

the collar and hands out
the keys. Nevertheless he no
longer refuses to go on
taking her apart:

yet she does bare all his
wounds and cools his fever. She
knows that he is her sparring
partner, her sin, or her death.

xi.

Ze ziet het nu: hij kent haar
woede niet, hij weet
alleen wanneer zij hem
zal steken. Maar als zij

door zijn pantser sluipt
en met haar speeksel al
zijn sappen op wil lossen,
slaat hij zijn vleugels uit

haar opgewonden handen.
Hij heeft voorgoed het licht
gedoofd: er is nu niemand
meer in wie zij nog gelooft.

xi.

She sees it now: he does not
know her anger, he only
knows when she will
sting him. But when she

steals through his armour
and wants with her spit
to dissolve all his juices,
he beats his wings out

of her frenzied hands.
He has extinguished the light
for good: there is now no longer
anyone in whom she still believes.

xii.

Onzichtbaar zit dat
licht nu klaar achter
elk oog maar hoort niet
thuis in het verblindend

brandpunt van haar dromen:
hij geeft de kromming aan
haar hals zo ongezien uit
handen dat zij zich niet

meer in haar spiegelbeeld herkent –
want als voortaan het netvlies
breekt ontstaat een beeld van
haar waar niemand nog aan went.

xii.

Invisible that light now
lurks behind
every eye but does not
hail from the blinding

centre of her dreams:
she gives away the curvature
of her neck so imperceptibly
that she no longer recognises

herself in her mirror image –
for when from now on the retina
breaks, an image of her comes into
being that no one will get used to.